

**CRISTI
RUSU**
INDEPENDENT

Dragi dumbrăvițeni,

Sunt un om pragmatic și cu picioarele pe pământ. Am avut o călătorie impresionantă în lumea afacerilor, încă de tânăr. De aici, și dorința mea de a-mi folosi experiența și cunoștințele pentru a servi comunitatea noastră, ca primar.

Vreau să îmi dați ocazia, în acest mod, să vă împărtășesc, în câteva cuvinte, povestea și viziunea mea pentru Dumbrăvița.

La fel cum am gestionat afacerea mea, cu atenție la detalii și responsabilitate financiară, vreau să aplic aceleași principii și în administrarea comunei Dumbrăvița.

Am lucrat cu cifrele și-am elaborat planuri de dezvoltare, solid fundamentate, având în vedere, atât nevoile imediate ale comunității, cât și perspectivele pe termen lung.

În concluzie, planurile mele pentru dezvoltarea Dumbrăviței au fost, încă de la început, fundamentate pe date certe și feedback de la cetățenii cu care am intrat în contact. Am încredere că această abordare, bazată pe cifre și participare comunitară, va fi, într-adevăr, relevantă și benefică pentru toți dumbrăvițenii.

În ultimele luni am lucrat împreună pentru a avea o imagine clară asupra problemelor cu care se confruntă Dumbrăvița!

Haideți să lucrăm împreună și pe mai departe pentru a construi un viitor, așa cum merităm cu toții, acasă!

#PLANUL PENTRU DUMBRĂVIȚA

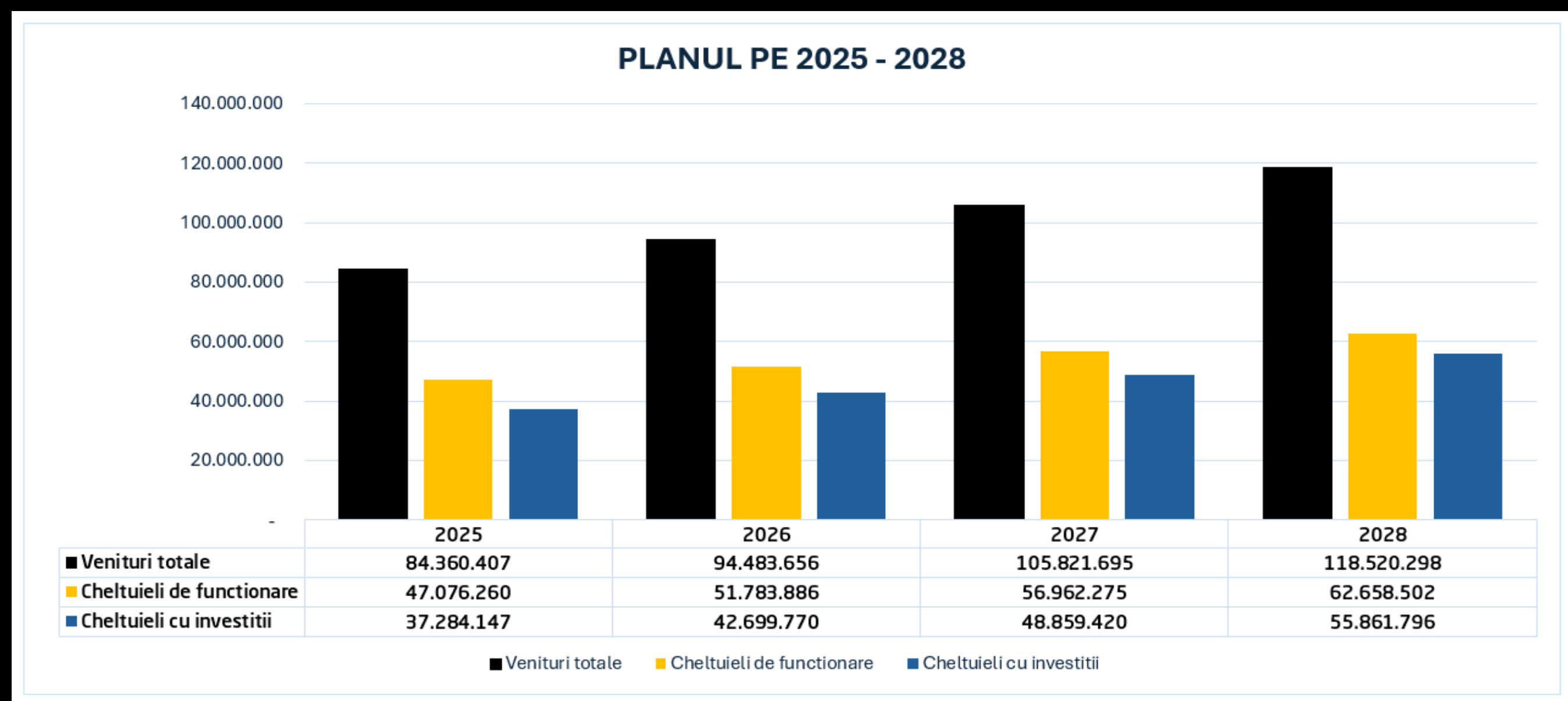
Îmi permit să încep cu o întrebare: ce avem când tragem linie, la nivel de comunitate, în 2024, și ce așteptări ne-am stabilit, pe mai departe, ca simpli cetățeni? Dincolo de răspunsul subiectiv al fiecăruia dintre noi, un lucru este evident: în ultimii patru ani am stagnat!

Am fi putut avea mult mai multe, pentru că Dumbrăvița are bani. Când am conceput #PLANUL, am pornit la drum privind în urmă la ce s-a făcut în administrația Dumbrăviței, chiar în mandatul anterior și la ce ne dorim să realizăm, începând cu 2024. Asta pentru a crea o hartă clară pentru viitor.

Deci, plecăm de la premiza că, în fiecare an, veniturile comunei vor crește cu aproximativ 12%, iar cheltuielile cu aproximativ 10%. Am luat în considerare, în aceste procente, atât rata inflației, cât și creșterile de prețuri cu care s-a confruntat România, în ultimii ani. Asta e fundația! Acum, când am calculat cât ne-ar costa proiectele noastre mari și mici, am avut în vedere o estimare a costurilor, pe oferte directe de la furnizorii din piață.

Și, chiar dacă ne-am dori și știu că putem să accesăm mai mulți bani din surse externe, când am conceput acest #PLAN, am considerat că trebuie să mă bazez pe ce s-a făcut (întamplat) în ultimii ani.

Ca să ne păstrăm picioarele pe pământ, totuși!

Vedeți dumneavoastră, planificarea pe termen lung are câteva avantaje foarte importante. Ne ajută să vedem, foarte clar, ce intră și ce iese în/din buznarul nostru, să anticipăm cam cât ne-ar putea costa proiectele noastre și să facem un #PLAN bun, ca să știm exact cum să cheltuim banii în următorii ani și care ne sunt prioritățile pentru bunul mers al comunității. Sigur, până acum, administrația actuală a cam bătut pasul pe loc. De ce?

Pentru că a făcut analize doar la nivel anual, s-a gândit numai la ce se întâmplă de la buget la buget și a făcut niște calcule, niște estimări care nu s-au

potrivit cu realitate din teren. Au făcut chiar și ajustări din mers, de multe ori pe genunchi și au ajuns în situația de a se trezi, la final de an, ca din 100 de lei, să cheltuiască doar 38 de lei, conform calculelor pe ultimii 3 ani.

Cifrele nu mint și e clar că, indiferent de titulatura de comună, Dumbrăvița nu mai poate și condusă ca un sat! Da, e complicat să faci administrație locală și să ai viziune, dacă nu ai calitatea necesară de a gestiona și înțelege cifrele sau de a face/structura bugete. Personal, am muncit la acest #PLAN câteva luni (în ultimul timp), am luat informații și m-am consultat cu specialiștii și cu dumbrăvițenii. M-am întâlnit cu oamenii pe stradă, am făcut focus grupuri pe teme relevante pentru comunitate, am tras concluzii și le-am pus pe hartie.

Așa că nu-mi rămâne decât să vă garantez că, aplicând acest #PLAN, putem face mult mai bine lucrurile în Dumbrăvița. Nu numai că le putem face mai bine, ci le putem aplica, în funcție de priorități, pe nevoile comunității, la firul ierbii, pe zone, nu din drone.

Gândirea pe bugete multianuale vs gândirea de la an la an

PLANUL pe patru ani are trei avantaje majore, în comparație cu bugetarea anuală:

- 1** oferă o transparență totală asupra veniturilor și cheltuielilor;
- 2** permite o calculare mult mai eficientă a costurilor aferente proiectelor anuale și multianuale;
- 3** permite crearea unui plan investițional mult mai realist, folosind ca și metodă de calcul suma veniturilor rămase pentru investiții, pe o perioadă de patru ani;

Altfel spus, în ce privește comuna Dumbrăvița, toată planificarea multi-anuală ne oferă o vedere de ansamblu clară asupra veniturilor și cheltuielilor.

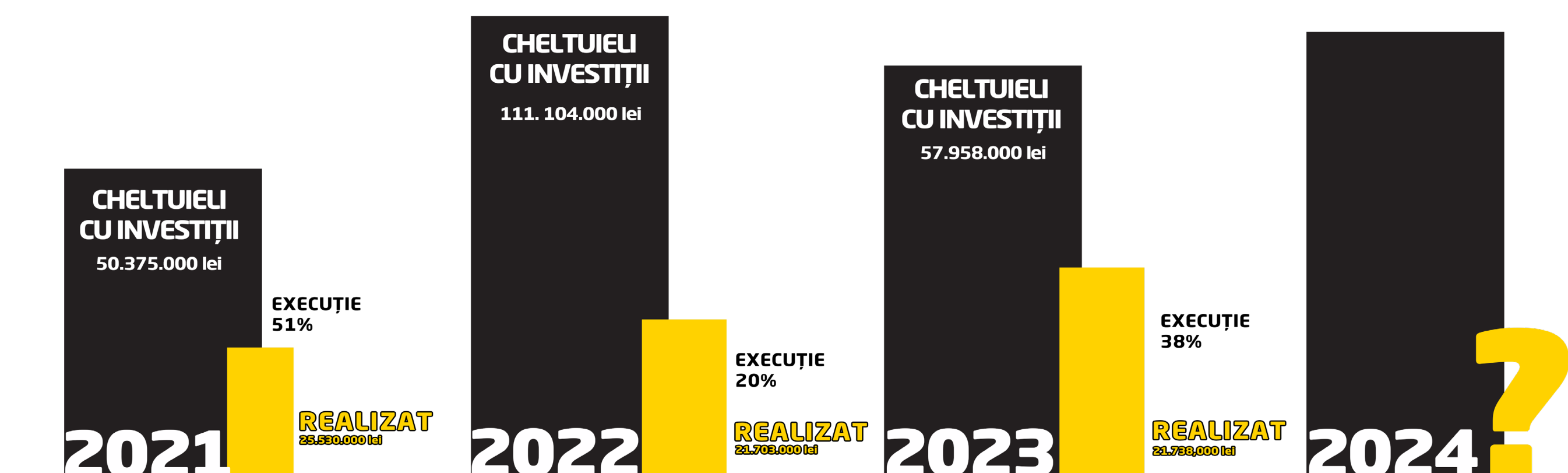
În plus, ne permite și să estimăm costurile proiectelor mai eficient și ne ajută să creăm un plan investițional mai precis, luând în considerare veniturile disponibile pentru investiții pe întreaga perioadă de patru ani.

**CRISTI
RUSU
INDEPENDENT**

Mai jos, vă atașez propunerile (nerealiste) și realizările din punct de vedere investițional, în perioada 2021-2023, pentru a vedea foarte clar cât au propus și cât au realizat

Cât (și) despre unde s-au dus banii, vedem și trăim cu toții, zi de zi.

Înainte de a trece la alte cifre, trebuie să știm și care este viziunea pentru o comună ca a noastră!

În întâlnirile cu cetățenii un lucru a reieșit clar: cea mai mare problemă a noastră este timpul – timpul pe care îl petrecem în mașină ca să ajungem într-un parc sau la sport, să ne ducem copiii la un loc de joacă.

De fapt, Dumbrăvița este un oraș din toate punctele de vedere și trebuie condusă ca atare. Având în vedere că Dumbrăvița are, azi, peste 20.000 de locuitori, e clar că trebuie să schimbăm și modul în care gestionăm investițiile. Tocmai pentru că nu putem concentra toate facilitățile, într-un singur loc, în mijlocul "satului"!

Trebuie să le gândim, în zone diferite, pentru a evita aglomerația, ambuteiajele și pentru a reduce timpul pe care oamenii îl pierd în trafic. E nevoie să îmbunătățim infrastructura și să aducem serviciile mult mai aproape de oameni, fără să îi expunem la stres, înghesuială, poluare și la ore întregi irosite în trafic.

De aceea, am și ales o abordare total diferită față de cea a contracandidaților mei. Așadar, propun să împărțim bugetul în două mari categorii: investiții la nivel de zonă și investiții centrale pentru întreaga localitate! Trebuie să recunosc că ideea nu e a mea! E chiar dorința dumneavoastră și a asta a rezultat foarte clar din focus grupurile pe care le-am organizat, înainte de a ieși și a pune pe masa acest #PLAN.

Concluzia unitară a fost extrem de clară: în Dumbrăvița, proximitatea pentru cetățenii care locuiesc aici, înseamnă ca toate facilitățile, să fie gândite și implementate, în viitor, la nivel de zonă. Nu la nivel de centru al localității!

În logica asta, confirmată și de specialiștii cu care m-am consultat, s-ar reduce considerabil timpul pe care fiecare cetățean îl pierde, în încercarea de a accesa aceste servicii publice, comasate doar într-un singur areal.

Deci, creșterea calității vieții în Dumbrăvița trebuie gândită de către administrația locală ca un mix între infrastructură macro și proximitate, un mix care să-i dea cetățeanului confortul de a locui la sat, departe de aglomerație, zgomot și poluare, dar, în același timp, aproape de zonele de servicii.

Tot așa, infrastructura din interiorul localității trebuie regândită, în așa fel încât dumbrăvițenii să poată folosi mijloace alternative deplasării cu autovehiculul: piste de biciclete, trotuare, transport în comun cu stații moderne, în toate cele 10 zone ale comunei.

INVESTIȚII LA NIVEL DE ZONĂ

Viziunea mea este, de a descentraliza bugetul local și de a-l împarti în două componente majore, pe segmentul de investiții la nivel de zonă, arată cam așa:

În #PLAN, am inclus proiecte zonale cu scopul de a arăta că bugetul local pentru investiții permite, din punct de vedere financiar, realizarea acestora, în următorii patru ani.

Pe scurt, Dumbravita este împărțită în 10 zone. Și toate au nevoie de un #PLAN de investiții pentru o dezvoltare echitabilă! Din nou, întâlnirile mele cu cetățenii din toate cartierele Dumbraviței, m-au făcut să ajung la o singura concluzie.

Anume, că unei administrații locale îi este imposibil să cunoască și să investească eficient în aceste zone, atâta timp cât problemele punctuale și specifice ale cartierelor nu sunt cunoscute. Iar aici, administrația este singura care trebuie blamată pentru că nu a folosit structuri deja existente, validate - Consiliile Consultative Zonale.

Modalitatea pe care eu o propun în #PLANUL meu, tocmai pentru a oferi o soluție eficientă rezolvării problemelor pe fiecare areal, este să alocăm din bugetul total o sumă de 500.000 de lei anual pentru fiecare zonă în parte, iar aceasta sumă să fie propusă de fiecare cartier în parte, prin intermediul Consiliilor Consultative Zonale, ca și investiții, în cadrul proiectului de buget pentru anul următor.

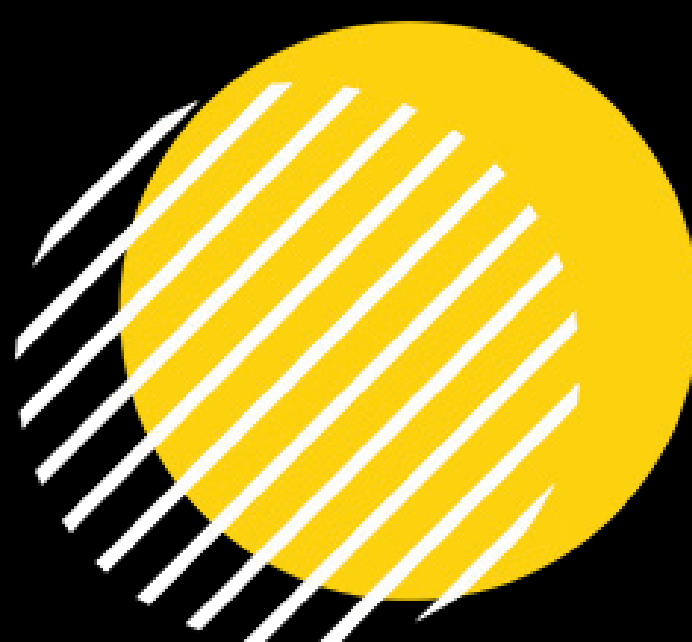
Așa, toată lumea ține pasul și e coimplicată, că doar asta înseamnă comunitate! Despre asta e Dumbrăvița!

Mai apoi, dacă tot suntem la nivel micro, #PLANUL cuprinde și identificarea unor terenuri și proiectarea unor construcții, care să țină loc de centre de cartier. Adică, crearea unor soluții de proximitate pentru locuitorii fiecărui areal și anume construcția de școli, grădinite, zone de servicii, sport și petrecere a timpului liber.

În plus, ca să închidem cercul, în urma calculului precis pe care l-am făcut, #PLANUL cuprinde și construcția unei școli - 2000 mp, 20 sali de clasă- care să respecte condiția de proximitate și să ofere cetățenilor o soluție alternativă pentru educația copiilor, alta decât în centrul localității. Deci, economie majoră de timp.

Administrația actuală, cu banii pe care îi avea, putea construi aceste două școli, din surse proprii. La acest capitol, intră și construcțiile unei grădinițe, tot din surse proprii și tot pe aceleași considerente de proximitate și timp.

**CRISTI
RUSU**
INDEPENDENT

INVESTIȚII LA NIVELUL ÎNTREGII LOCALITĂȚI

Acum, aceste investiții trebuie sintetizate în două grupe: investiții cu caracter recurent anual (periodic, regulat, repetat) și investiții cu caracter multianual. Să le luăm pe rând pentru că ambele sunt importante.

Investițiile cu caracter recurent anual sunt necesare pentru că acestea au legătură directă cu implementarea serviciilor de infrastructură și utilități, la nivelul întregii comune.

Și, la acest capitol, propun:

1. Buget anual asfalt (5 km);
2. Buget anual trotuare (10 km);
3. Buget anual pista biciclete (5 km);
4. Buget anual apă și canal (5 km);

DE CEALALTĂ PARTE, INVESTIȚIILE CU CARACTER MULTIANUAL SUNT NECESARE A SE REALIZA URMĂTOARELE INVESTIȚII MAJORE:

FINALIZAREA PROIECTĂRII ȘI EXECUȚIA ȘOSELEI COLECTOARE DIN NORDUL LOCALITĂȚII (calea Aradului - DJ 691), în lungime de 6,5 km, paralel cu centura Timisoarei, care va asigura legatura directă cu toate străzile din nordul localității;

FINALIZAREA PROIECTĂRII ȘI EXECUȚIA BULEVARDULUI PETRE ȚUȚEA ȘI IMPLICIT GIRATORIUL DE PE CENTURA TIMIȘOAREI - girație Centura Timișoarei - Ikea Calea Aradului - în lungime de 3,5 km. Acest bulevard va avea o tramă stradală de 26 metri și o sosea cu două benzi pe sens cu limita de viteză de 50 km/oră și se va conecta cu toate strazile dintre centrura Timisoara și Calea Aradului;

PROIECTAREA ȘI EXECUȚIA PISTEI DE BICICLETE - Petofi Sandor (Socar - Kaufland);

PROIECTAREA ȘI EXECUȚIA PROMENADEI PADUREA VERDE - (trotuar/pista biciclete/amenajare comerciala) - str. Migdalului (3,1 km). Numărul cetățenilor care folosesc Pădurea Verde, ca și loc de recreere, este în continuă creștere, ceea ce face ca realizarea zonei de promenadă să fie un lucru necesar pentru comuna Dumbrăvița. În primul rând pentru că va permite un acces facil către pădure tuturor cetățenilor care locuiesc în zonele care se intersectează cu perdeaua forestieră. Mai apoi, pentru că odată executată, promenada va crea și spații pentru servicii pe care Primaria Dumbrăvița le va putea închiria diferiților agenți economici;

RETEHNOLOGIZAREA SOCIETĂȚILOR din subordinea administrației pentru a putea presta la nivel de localitate toate serviciile de curățenie și igienizarea terenurilor neîntreținute (atât acelor de pe domeniul public, cât și a celor din domeniul privat). Începând cu anul 2024, legea permite autorității locale să intre și să curețe terenurile neîntreținute, inclusiv din domeniul privat, cu facturarea ulterioară către proprietar.

De asemenea, **CURĂȚENIA LOCALITĂȚII** trebuie efectuată pe tot timpul anului, nu doar în perioada martie - octombrie;

ÎNFIINȚAREA ȘI DOTAREA SERVICIULUI VOLUNTAR DE SITUAȚII DE URGENȚĂ - este necesar și obligatoriu în același timp că Dumbrăvița să aiba acest serviciu dotat și activ pentru a interveni, la nivel local, într-un mod profesionist și prompt, în caz de incendiu, până la sosirea instituțiilor specializate;

În tabelul de mai jos regăsiți, într-un mod sintetizat, toate investițiile care au fost detaliate mai sus, dar și sumele necesare pentru a le implementa, sume care există în bugetul Primăriei Dumbrăvița și care, după cum spuneam mai sus, pot fi mult mai mari dacă adăugăm fondurile europene.

Toate costurile au fost calculate pe baza ofertelor de la diferiți furnizori de servicii, proiectare și materii prime, aferente anului 2024, și ajustate cu o rata a inflației anuale de 10%.

CATEGORIE	2025	2026	2027	2028	TOTAL
VENITURI TOTALE	84 360 407	94 483 656	105 821 695	118 520 298	403 186 055
Venituri curente	70 300 339	78 736 380	88 184 745	98 766 915	335 988 380
Subvenții și sume UE	14 060 068	15 747 276	17 636 949	19 753 383	67 197 676
CHELTUIELI TOTALE	84 360 407	94 483 656	105 821 695	118 520 298	403 186 055
Cheltuieli de funcționare	47 076 260	51 783 886	56 962 275	62 658 502	218 480 923
Cheltuieli cu investiții	37 284 147	42 699 770	48 859 420	55 861 796	184 705 133

Total sume alocate pentru investiții	25 350 000	41 350 000	45 335 000	48 200 500	160 235 500
buget alocat anual pentru cele 10 zone	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	20 000 000
identificarea și proiectarea de centre de cartier în fiecare zonă	750 000	-	-	-	750 000
realizarea de drumuri colectoare în zona de Nord (calea Aradului - DJ 691) - 6,5 km	150 000	3 250 000	3 575 000	3 932 500	10 907 500
realizarea bulevardului Petre Tutea (Giratie Centura - Ikea) - 3,5 km	300 000	4 100 000	4 510 000	4 961 000	13 871 000
buget anual asfalt 5 km	8 000 000	8 800 000	9 680 000	10 648 000	37 128 000
buget anual trotuare (10 km)	2 000 000	2 200 000	2 420 000	2 662 000	9 282 000
buget anual pista biciclete (5 km)	2 000 000	2 200 000	2 420 000	2 662 000	9 282 000
buget anual apă și canal (5 km)	4 000 000	4 400 000	4 840 000	5 324 000	18 564 000
pista biciclete Petofi Sandor (Socar - Kaufland)	100 000	650 000	715 000	-	1 465 000
promenada (trotuar/ pista biciclete/ amenajare comercială) - str Miadaluului (3,1 km)	250 000	1 650 000	1 815 000	1 815 000	5 530 000
rețehnologia societăților interne	2 000 000	1 000 000	2 000 000	2 000 000	7 000 000
înființare și dotare serviciu voluntar situații de urgență	500 000	500 000	-	-	1 000 000
proiectare și construcție școală din surse proprii (2000 mp. 20 săli de clasă)	150 000	4 000 000	4 400 000	4 840 000	13 390 000
proiectare și construcție grădiniță din surse proprii (2000 mo 20 săli de clasă)	150 000	3 600 000	3 960 000	4 356 000	12 066 000
Alte investiții nerepartizate (sume alocate construcției de centre de cartier zonale)	11 934 147	1 349 770	3 524 420	7 661 296	24 469 633

ACESTA ESTE #PLANUL MEU PENTRU DUMBRĂVIȚA!

La alegerile de primar din 9 iunie pentru Dumbrăvița, veți avea de optat între un #PLAN transparent și fundamentat pe cifre reale, o construcție pentru mai bine și pentru #PROGRES, între o perspectivă nefericită de stagnare, bazată pe cifre estimative nerealiste și o altă bazată pe circ, povești și opacitate!

VOI ALEGEȚI!

CRISTI
RUSU
INDEPENDENT

